

3. Das methodische Verfahren sollte auch nichtsprachliche Elemente wie Musik, Kunst, Theater, Fotografie etc. enthalten.
4. Jede Lerngruppe soll genügend Zeit haben.
5. Stehen Sie immer zur Verfügung, wenn die Studenten Ihre Hilfe brauchen, aber achten Sie auf selbstständige Arbeit.
6. Achten Sie darauf, dass die Arbeit in den Gruppen gut verteilt ist.
7. Bei der Auswahl des Themas achten Sie darauf, dass das Projekt mit den zur Verfügung stehenden Mitteln realisierbar ist.
8. Nehmen Sie sich viel Zeit für die Evaluierung.

Jedes Projekt beginnt mit einer Projektinitiative der Lehrperson, die an realen, aktuellen Problemen der Lerner anknüpft. Idealerweise geht die Initiative sogar von den Lernern aus. Projekte gelingen nur dann, wenn sie zielgerichtet geplant und durchgeführt werden. Es ist für die Lehrer auch wichtig, darüber zu reflektieren, welche Lernziele erreicht werden können.

Literatur:

1. Apel Hans Jürgen, Knoll Michael Aus Projekten lernen. Grundlegung und Anregungen. München: Oldenbourg, 2001. 208 S.
2. Minuth Christian Fremdsprachenlernen in Projekten entdecken, kommunizieren, verstehen, gestalten. Bad Heilbrunn: Klinkhardt, 2012. 206 S.

Голубничка Л. О.

Міжкультурна компетентність: її сутність та складові

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Харків

Налагодження контактів між представниками різних народів і культур завжди ставало джерелом розвитку та сприяло впровадженню інновацій. Сучасний же процес глобалізації, розширюючись, потребує взаємодії держав та

їхніх культур як для спільного розвитку, так і для вирішення глобальних проблем. Крім того, оскільки реальністю сьогодення стали дипломатичні контакти, торгівля й туризм, а також численні культурні та студентські обміни, освіта та стажування за кордоном, наукове співробітництво тощо, науковці наголошують, що: «У нинішньому світі, в якому все відбувається глобально, міжкультурне спілкування є «обов'язковим». У контексті недавньої європейської інтеграції ми більше не обмежені державними кордонами, і таким чином ми стали частиною міжнародної мережі» [1, с. 23].

Отже, сучасна людина має володіти міжкультурною компетентністю, тобто здатністю досягати взаєморозуміння в процесі міжкультурної комунікації з урахуванням відмінності мов, культур і стереотипів мислення [2].

Найактивніший розвиток міжкультурної компетентності відбувається в студентські роки, коли свідомо створюється особистість, компетентна в міжкультурному спілкуванні. Відтак завдання розвивати міжкультурну компетентність покладається здебільшого на вищу школу й, зокрема на іноземну мову [4].

Щоб успішно вирішити зазначене завдання, перш за все, потрібно зрозуміти, з якими особливостями розвитку міжкультурної компетентності доведеться зіткнутися викладачеві закладу вищої освіти. Для визначення таких особливостей важливо усвідомити, сутність цього феномену так само, як і його складові.

Аналіз численних визначень поняття «міжкультурна компетентність» показав, що його сутність полягає у здатності до успішної, ефективної та доцільної міжкультурної комунікації. Це здатність спілкуватися в різних культурних контекстах, включаючи деякі когнітивні, емоційні та поведінкові навички людей з різних культур. Іноді це співвідноситься з різними культурними нормами [3].

Вивчення зазначеного феномену щодо його складових дозволило встановити, що міжкультурна компетентність має численні загальні

компоненти: це мотивація; самопізнання; толерантність до незрозумілого та нового, відмінності у поведінці та світогляді; культурний світогляд; кроскультурні навички. Для розвитку міжкультурної компетенції та міжкультурної комунікації важливі дві базові компетенції, це лінгвістична компетентність та лінгвокультурна компетентність.

Власний досвід та спостереження студентів дозволяють виявити три складові міжкультурної компетенції, які можна розглядати як: 1) знання іноземної мови, 2) культурні знання, 3) певні м'які навички (так звані soft skills). Усі ці компоненти, на нашу думку, є основою розвитку міжкультурної компетентності.

Отже для розвитку міжкультурної компетентності у студентів зазначений феномен слід розуміти як здатності до успішної, ефективної та доцільної міжкультурної комунікації, яка складається зі знання іноземної мови, знання культури та певних м'яких навичок.

Література:

1. Ciolăneanu, R. (2007). Teaching Intercultural Communicative Competence in Business Classes. *Synergy*, 3(1), 22-28. <http://www.synergy.ase.ro/issues/2007-vol3-no1/06-teachingintercultural-communicative-competence-in-business-classes.pdf>

2. Holubnycha, L., Kostikova, I., Soroka, N., Shchokina, T., & Golopych, I. (2021). Intercultural Competence Development at Universities. *Postmodern Openings*, 12(1Sup1), 200-214. <https://doi.org/10.18662/po/12.1Sup1/279>

3. Holubnycha, L., Kostikova, I.I., Leiba, O., Lobzova, S., & Chornovol-Tkachenko, R. (2019). Developing Students' Intercultural Competence at the Tertiary Level. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 11(3), 245-362. <https://doi.org/10.18662/rrem/149>

4. Голубнича Л.О. Полікультурність вищої освіти як європейський ціннісний орієнтир // «Освіта і доля нації». І.Кант та Г.Сковорода: уявний

діалог у сучасних соціокультурних контекстах: Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 вересня 2014 р.) / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Харків: ХНПУ, 2014. – С. 77-79.

Гончарук О. М.

Метакогнітивне усвідомлення і процеси комунікації

Харківський національний університет внутрішніх справ, Харків

Метакогнітивні стани, процеси, операції відрізняються від власне когнітивних трьома суттєвими моментами: 1) вони мають рефлексивний характер; 2) поділяються на прототипові та похідні; 3) відіграють особливу роль у мові, пізнанні та комунікації, що пояснюється їх інтенційним характером.

Природна мова демонструє, що усвідомлення суб'єкта свого розумового стану та розумової діяльності виокремлює метакогнітивні процеси та стани від власне когнітивних. Вихідним об'єктом усвідомлення при цьому виступають прості, найзначніші і тому прототипічні когнітивні стани. На відміну від інших когнітивних характеристик суб'єкта пізнання, його вихідні метакогнітивні стани містять у структурі протиставлення, яке, власне, і є об'єктом усвідомлення.

Елементарним, головним та фундаментальним об'єктом усвідомлення виступає стан «знати». Разом із протилежним йому – «не знати» – і суміжними станами воно відбивається за допомогою прямо, опосередковано, похідно чи синкретично присутніх смислів у значенні великої кількості лексичних і навіть граматичних одиниць та виразів найрізноманітнішої якості, порівняйте: пам'ятаю – не пригадаю, думаю – не замислювався.

Багато дискурсивних моделей і висловів з дієсловом знати свідчить про те, що в подібних конструкціях дієслово знати перетворюється на частинку або